

Satoranský s Preissem vzpomínali na Gábi Vránovou (†78):

BYLA TO NEŘÍZENÁ STŘELA!

PRAHA (höh) – S matčinou smrtí se nikdy nesmířil. Režisér a herec Ondřej Kepka (55) nedovolí, aby se na Gabrielu Vránovou (†78) zapomnělo. Na světě je téměř pět hodin ukázek a vzpomínek na jedinečnou Aničku Čihákovou z Chalupářů i učitelku Hajskou ze seriálu My všichni školou povinní. Před dvěma lety vyšla kniha Magnetický vítr Gabriely Vránové. „Hodně se

do ní nevešlo a najednou jsme se shodli, že oba chceme audioknihu. Lidé rádi poslouchají mluvené slovo, hlavně třeba v autě,“ přiznal Kepka. Nahrávka přináší úryvky z mnoha televizních i divadelních rolí, rozhovory, Vránová na ní zpívá, vypráví anekdoty. „Byla to neřízená střela,“ usmíval se na křtu Jaroslav Satoranský (85). „Nastoupil jsem do vinohradského divadla jen rok po Gábi a ona už byla hvězda,“ připomněl. Dalším kmotrem byl Viktor Preiss (77). „Měla v sobě obrovské množství energie. Vzpomínám, že jsme jezdili na zájezdová vystoupení, místní si chystali scénář našeho vyprávění a mohli ho klidně zahodit. Gábi je stejně nepustila ke slovu,“ prozradil pobaveně.



Jaroslav Satoranský a Viktor Preiss si přitukli zlatavým mokem.

Foto Aha! – M. Hyk, ara

Jan Přeučil pokřtil i Kepkův kalendář na příští rok.

Svíčka zapálila dům

DUBŇANY (zde) – Oheň připravil o střechu nad hlavou obyvatele rodinného domu v Dubňanech na Hodonínsku. „Požár zavinila svíčka u postele. Škoda je dva miliony korun, včasným zásahem hasičů se podařilo uchránit další majetek v hodnotě tři miliony korun,“ řekl jejich mluvčí Štěpán Komosný o zásahu ze středečního odpoledne. S blízcími se svátky hasiči i v této souvislosti varují před otevřeným ohněm v domácnosti.



Pistole, pušky, samopaly i kulomety! ● Olomoucké muzeum

PALNÉ ZBRANĚ šesti období



Mezi kuriozitami na výstavě zbraní nechybí ani podomácku vyráběné zbraně, jako je tento samopal vyrobený z lyžařské hole v devadesátých letech dvacátého století ve východních Čechách.



Na přelomu 19. a 20. století se vedle velkých revolverů začaly prosazovat malé kapesní zbraně. K typickým zástupcům patří šestihlavňová perkusní pistole belgické výroby zvaná pepřenka.

Foto Aha! – Pavel Ryslínek

Některé exponáty si mohou návštěvníci dokonce osahat, z čehož mají radost nejen malí caparti, ale i dospělí.

SMUTNÝ OSUD KŘESADLOVKY

Pistoli s křesadlovým zámkem Georga Keisera z přelomu 17. a 18. století, která je jednou z perel výstavy, provází tragický příběh. Vídeňský puškař pocházející z Chebu ji vyrobil pro rod Pálffyů z Erdödu a s velkou pravděpodobností ji vlastnil a používal Mikuláš VI. Pálffy, polní maršál císařské armády a uherský palatin. Pistole se neznámým způsobem dostala do rukou generálu Methoději Kubáňovi, polnímu kurátorovi a zakladateli duchovní služby v československé prvorepublikové armádě. Ten byl také sběratelem zbraní a vzácnou pistoli věnoval krátce před svou smrtí olomouckému muzeu. Poté byl zatčen gestapem, vězněn a následně umučen v koncentračním táboře.



Ruský revolver Nagant vzor 1895 vyráběný v Tule v roce 1905. Podobnou zbraň mohli bolševici používat při vraždění carské rodiny.

OLOMOUC (rys) – Zcela unikátní a v Evropě ojedinělou expozici palných zbraní připravilo olomoucké Vlastivědné muzeum. Návštěvníci expozice mohou obdivovat na tři stovky pušek, pistolí, kulometů či samopalů od 17. století až po současnost.

„Výstava představuje různorodost užití, funkce a vzhled palných zbraní v průběhu staletí. Návštěvníci poznají proces výroby a řemeslného zpracování i uplatnění technologických novinek a zajímavostí při jejich

vzniku,“ prozradila Aha! mluvčí muzea Martina Vysloužilová a dodala: „Přes 300 exponátů zbraní ve vitrínách doplňují další předměty jako prachovnice, bodáky a další věci.“

Na své si na výstavě přijdou

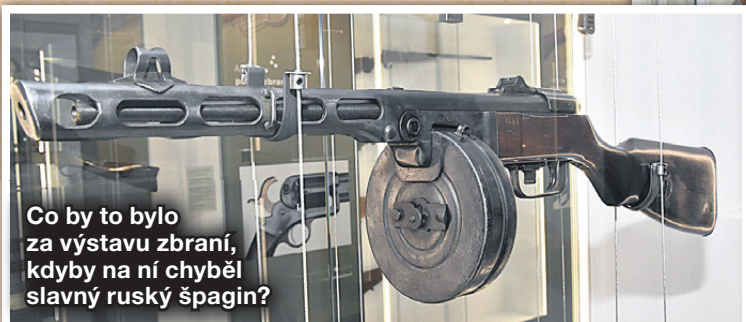
odborníci, milovníci zbraní, sběratelé, ale i zcela nepoučení lidé. „Jde nám o to, aby se o zbraních něco dozvěděli a nebáli se jich. Zbraně přece provázejí člověka od nepaměti. Jsou tedy také ukázkou vrcholných řemeslných a technologických dovedností doby, v níž vznikaly. A ačkoliv je jejich hlavním účelem lov nebo boj, nemůžeme je přehlížet – jsou součástí historie,“ uvedl kurátor výstavy Karel Podolský. Výstava zachycuje vývoj palných

zbraní od poloviny sedmáctého století do současnosti. Rozdělena je do šesti vzájemně propojených období. Nejstarší jsou doutnákové a kolečkové zbraně, pak je tu velká sbírka zbraní křesadlových, zbraně perkusní, zadovky, opakovačky, expozici pak završují samonabíjecí zbraně.

Vlastivědné muzeum v Olomouci připravilo unikátní výstavu palných zbraní.

KNIHA MÍSTO KATALOGU

Všechny exponáty jsou ve vitrínách dokonale označeny a popsány, o mnohých se zájemci dozvědí řadu zajímavostí z interaktivních panelů a obrazovek. Místo katalogu proto muzeum ve spolupráci s olomouckou univerzitou vydalo k výstavě výpravnou knihu, v níž je vedle dokonalých fotografií detailně představeno sto vybraných zbraní.



Co by to bylo za výstavu zbraní, kdyby na ní chyběl slavný ruský špagin?

PO CELÝ ROK...

Expozice Příběhy palných zbraní bude v olomouckém Vlastivědném muzeu k vidění téměř celý rok, konkrétně do 14. září 2025. Potom se přesune do pardubického muzea, které se na přípravě expozice partnersky podílelo. Nyní je v Olomouci výstava přístupná každý týden od středy do neděle od 10 do 17 hodin. Vstupné je 100 korun.